

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IX. Explicantur quædam Apostoli sententiæ, quæ pro opinandi libertate facere videantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

ipſi ſentiant, nullum habere ſe fateantur aſylum me-
 lius, quàm ſi de ſolis ſcripturis diſputeretur. Denique
 talem quẽpiam, qui propter Eccleſiẽ præſentis quos
 dicit nãuos, minùs eius fidendum eſſe decretis, ſibi
 aliſq. perſuadet. euſmodi ergo hominem interrogo,
 utrũ veram eſſe hanc Chriſti Eccleſiam credat, an
 non credat? ſi credit eſſe, cur dubitat amplecti quẽ de-
 cernit? cur non conſtringi ſe decretis eius ſentit, cùm
 ſcriptum ſit: Si Eccleſiam non audierit, ſit tibi ſicut
 ethnicus & publicanus? ſi autem non credit, quãro,
 propter nãuos aliquos leuioreſ utrũ Eccleſiam eſſe
 deſiſſe arbitretur? hoc quidem iſti non ſentiunt.
 Quocirca cùm Eccleſiam de ſcripturis & eius au-
 thoritate intelligant; nihil reſtat, niſi vt hanc ſibi de
 eius decretis ac definitionibus amputent diſputandi
 libertatem.

CAPVT IX.

*Explicantur quadam Apoſtoli ſententiã, qua pro opinandã
 libertate facere videantur.*

NAM eſi dicat Apoſtolus, ad Romanos ſcribens, Rom. 14.
 Vnusquisque in ſuo ſenſu abundet; ſiue, vt alij
 reddunt, Vnicuique mens ſua ſatisfaciat; atque id &
 quibuſdam in hominibus, & in certo quopiam gene-
 re rerum, aliquando locum habeat: non tamẽ ad quã-
 cunque alia rapiendum eſt. Infirmis ſanẽ quibuſdam,
 quales ij erant, de quibus beatus Apoſtolus verba fa-
 ciebat, quorum adhuc erat à Lege ad Chriſtum no-
 uella conuerſio, cõcedi potuit hoc in eo genere rerum
 quo de agebatur: in quo ſiue hoc fieret, ſiue omittere-
 tur, neutrum tamen per ſeipſum officiebat pietati. Si-
 ue enim olus manducarent, abſtinentes adhuc à cibis
 Moſaica Lege prohibitis; ſiue nullo ciborum actõ
 delectu, quiduis ſine discrimine in cibum ſumerent;
 præſertim cùm illud prius fieret nondum ſatis clara

f

&

& illustri Euangelica libertate, neque abrogata prorsus damnataque Legalium obseruatione signorum, neutrum debebat vt pietati contrarium condemnari. res ergo tanti momenti non erat, vt digna esset tam acri continuoque certamine, quo infirmos etiam turbari oporteret. Tanti verò momenti non fuisse dicimus, non quòd omnino res esset leuicula, sed propter temporis immaturitatem: eo quòd Romani (ait Chrysostomus) recentes adhuc & nuperi essent in fide. Non igitur erit hoc, inquit, ad quæuis rapiendū quod dicit, Vnicuique mens sua satisfaciat. quādo enim de dogmatis illi sermo est, audi quid dicat: Si quis vobis euangelizauerit præterquam quod accepistis, etiam si Angelus fuerit, anathema esto. & iterum: Metuo, ne, quemadmodum serpens Euam seduxit, ita corrumpantur sensus vestri. & Philippensibus scribens, dicit: Cauete malos operarios, cauete concisionem. quoniam verò apud Romanos, inquit, talia corrigendū tempus nō erat, ideo vnicuique mens sua satisfaciat. Quòd autem ait Chrysostomus, beatum Apostolum illud verbum suum ad alia quæcunque rapi noluisse, aliis pluribus doceri exemplis potest. nam cum inter Corinthios contentiones essent, aliusque diceret Pauli se esse, alius Apollo, alius Cephæ: non hinc vnūquemque in suo sensu abundare permisit, Christianos se licet omnes esse profiterentur, atque etiam omnes illi in Christum crederent; sed grauitè eos corripuit, vt carnales, & secundum hominem ambulantes: voluitque malum hoc noxiæ contentionis ex eorum Ecclesia continuò faceffere. Rursum cum in Ecclesia animaduerteteret apud Corinthios, ab vtroque sexu nō satis magnam haberi in habitu capitis, decori rationis, sed viri quidem velatis orarent capitibus, mulieres verò, quas velum decebat, aliter facerent: quamquam niterentur aliqui hunc morem quasi de ratione excu-

2. Cor. 11.

fare,

fare; & potuisse viderentur hinc in sui iudicij libertate
 relinqui, quoniam res ad corporis habitum pertine-
 bat, tamen neque id ferendum putat, & consuetudinē
 aliam ab ipso, procul dubio tanquam Ecclesiæ eius
 fundatore, introductam obijcit; & quoniam Ecclesiæ
 eius consuetudo erat, nihil contra eam passus est dis-
 putari. Si quis (inquit) videtur contentiosus esse, nos
 talem consuetudinem non habemus, neque Ecclesia
 Dei. Ergo Paulus in re eiusmodi, contra simplicem
 Ecclesiæ consuetudinem noluit hominum contentio-
 nes admittere; & contra orbis Christiani, & tot Con-
 ciliarum decreta, maximis de rebus euulgata, passus
 fuisset quasi de libertatis priuilegio disputari? Iterum
 cum ipsi illi Corinthij non in melius, vt ait, sed in de- 1. Cor. 10.
 terius conuenirent, scissuris que & dissidiis ita alij dis-
 iungerentur ab aliis, vt minimè essent idonei qui Do-
 minicam cœnam manducarent, grauiter hæc quoque
 dissidia reprehendit, nec patitur vnumquemque præ-
 sumere suam cœnam ad manducandum; sed iubet
 concordia spiritum colligatos, inuicem expectare: pro-
 pterea quòd non communem & vsitatum panem
 sumpturi essent; sed pretiosum Domini corpus, quod
 nostræ salutis gratia traditum est in mortem. ne hinc
 ergo quidem, vbi tamen non erat in doctrina dissidiū,
 passus est vnumquemque in suo sensu abundare, sed
 honestæ disciplinæ, & boni ordinis voluit haberi ra-
 tionem. Quod si in doctrina fuisset dissidium (ait di-
 uinus Chrylостomus) non tam placidè eos allocutus es- Hom. 27. in
 priorem ad
 Corinth.
 set. Audi quæso (inquit) cum contra hoc dissidium lo-
 quitur, quàm vehemens sit, quàm cautus, quanta vta-
 tur reprehensione. Licet nos (inquit) aut Angelus de Galat. 1.
 celo euangelizet vobis præter quàm quod euangeli-
 zauimus vobis, anathema sit. Increpat autem, quem
 admodum cum dicit: Qui in Lege iustificamini, à gra-
 tia excidistis. Et nunc quidem canes appellat, qui eos

corrumpunt; nunc autem, caetero habentes notatam
 conscientiam; & iterum, angelos diaboli. Magnopere
 velim hæc diui Chrysofomi verba notari ab ijs qui
 tam præpofteri sunt hoc tempore, tamque à prudētī
 æftimatione rerum alieni, vt in doctrina ipsa facilius
 quàm alia quauis in re, ex libertate patiantur oriri dif-
 fidia: nec ea solùm toleranda censent; sed eouſq; etiam
 insani profiliunt, vt probandam cenſeant eius generis
 libertatem. Quid autem dementius, quàm & domi in
 priuatis quibusdam familiæ institutis, & in Republica
 ſeruandis legibus, conformitatem requirere: in do-
 ctrina verò, re omnium grauiffima, & in qua ſitum
 eſt virtutis & vitæ fundamentum, ſi per libertatem
 diſſideatur, & mille per Eccleſias volitent vno de do-
 gmate religionis ſententiæ, id totum pro nihilo du-
 cere? Minimè ergo omnium licebit hîc vnicuique in
 ſuo ſenſu abundare. Ac ſi quis nouus hîc opinator ex-
 oritur, & is propter nouum in doctrina commentum
 reprehenditur à fratribus, non eſt quòd ſe armatum
 altera illa Pauli ſententia fore arbitretur: Tu quis es,
 qui iudicas alienum ſeruum? domino ſuo ſtat, aut ce-
 dit. Eòdem enim hæc præſertim quòd ſuperior illa refe-
 renda eſt: ad ea nimirum quæ definita, iudicata, dam-
 nata nondum ſunt. Ideoque cùm olim etiam eſſent
 aliqui eiufdem farinae homines, qui vndique defen-
 ſionis ſuffragio deſtituti, omnibus exhaustis argumē-
 tis, ſententiam eandem Pauli Apoſtoli optulari ſibi
 opinarentur, & dicerent: Tu quis es, qui de ſeruo alte-
 no iudices? his ita reſpondit Cyprianus in eo libro qui
 ſcriptus eſt de ſingularitate Clericorum: Illis, inquit,
 contulit defenſionem, qui nullam partem Legis im-
 pugnant; & ipsis tribuit patrociniū, qui ex voto ſuo
 aliquid faciunt, nec quicquam eccleſiaſtici iuris im-
 pediunt. Ius tractat viuendi, & non edendi arbitrium
 vniuſcuiusque confirmans. De ſimilibus neminem
 iuſſit

Rom. 14.

iussit iudicari, quæ voluntati singulorum auctoritas diuina concedens, in vtraque parte, faciendi, & nõ faciendi, clementer indulserit. Illos autem Ecclesiasticis tribunalibus subdidit, quos transgressores ordinariæ transgressionis, nulla impunitas excusauit: vt qui passim, Tu quis es, qui de seruo alieno iudices, aduersus nos, veluti libellum contradictorium proferunt, rationabile simul & certum recognoscant, quod accepimus ab eodem Apostolo Paulo repulsorium: Præcipimus, vobis fratres, in nomine Domini Iesu Christi, vt separetis vos à fratribus ambulantibus inordinatè, & non secundum traditionem quam accepistis à nobis. Et sic quidè auctor ille peruetustus locum Pauli, qui in ore nunc passim versatur, Libertinis istis, nihil omnino patrocinari demonstrauit.

2. Thess 3.

CAPVT X.

Confutatio fundamenti alterius, quod in eo situm est, vt negetur humana esse potestatis, subditorum animos ad certam religionem legibus obstringere.

EST & aliud fundamentum, quo nituntur etiam illi qui hæresim non inficiantur esse infidelitatem, & hæreticos, tanquam infideles, ad Ecclesiam Christi, quæ fidelium cœtus esse debeat, pertinere non posse, pro certo constituunt: sed hæresim tamen, aut vllum etiam infidelitatis genus negant aliqua humana lege posse prohiberi, aut certam quampiam religionem præscribi ac præcipi: & ideo vnumquemque debere, quantum ad causam religionis pertineat, in sua libertate relinqui. homines enim, qui hinc præscribant, imperent, cogant, limites excedere creditæ sibi potestatis: propterea quod soli Deo ius sit in animos, solusque eos suis queat legibus obstringere, quos solus intimè